

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-03-01
Besvaras senast
2023-03-08 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:410 Svenskt stöd till folkambassader

I såväl diktaturen Venezuela som diktaturen Belarus finns en förhållandevis välorganiserad demokratisk opposition, och från båda dessa har man också utsett diplomatiska beskickningar (även kallade folkambassader) i andra länder.

Trots att dessa torde ha ett rejält stöd och mycket sympati från den svenska regeringen saknar de många av de möjligheter som behövs för att rent praktiskt kunna verka som legitima representanter. De kan helt enkelt, av formella skäl, inte agera fullt ut utifrån sitt folks intressen eftersom stödet från värdlandet Sverige under Socialdemokraternas regeringsår inte har varit tillräckligt. Att folkambassadens företrädare då och då deltar vid samtal med Utrikesdepartementet räcker helt enkelt inte.

Enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (SÖ 1967:1) sker upprättandet av diplomatiska relationer mellan stater genom ömsesidigt samtycke. Det är den sändande staten som utser sina diplomater, och Wienkonventionen är inte tillämplig på andra personer än de som den sändande staten har utsett och anmält till den mottagande staten. Om ett land dock väljer att de facto betrakta styret i ett land som illegitimt, öppnar det för att man också kan betrakta en annan regering som legitim.

I andra länder, såsom Storbritannien och Portugal, har vi sett hur man har agerat på detta sätt och därmed valt att förhålla sig annorlunda till denna konvention än Sverige. Till följd av att man erkänt vissa oppositionella demokrater som legitima företrädare har dessa länder haft möjlighet att frysa tillgångar tillhörande auktoritära ledare. Folkambassader runt om i världen har även kunnat överta fysisk egendom, såsom byggnader som tillhör landets ambassad. Legitima representanter har även fått diplomatiska id-kort utfärdade, en tämligen enkel åtgärd som torde ligga i linje med regeringens ambitioner avseende demokratiarbetet.

Sverige har alltför länge präglats av Socialdemokraternas passivitet i dessa frågor. Att på olika sätt understödja folkambassader är varken särskilt komplicerat eller behöver kosta särskilt mycket, samtidigt som det dels sänder tydliga signaler, dels innebär ett effektivt understöd till demokrater.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Tobias Billström:

Avser ministern att likt länder som Storbritannien och Portugal verka för den typ av åtgärder som lyfts, och på vilket sätt avser ministern att utöka arbetet för att understödja folkambassader verksamma i Sverige?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch